

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 50 din.
Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23, Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27, Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo. —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek,
uredo in petek

Ljubljana, petek 10. marca 1939

Cena posamezni
številki din 150

Tako ne pridemo naprej

Ze stara resnica je, da je v ljubljanski železniški direkciji premalo osebja, da ga primanjkuje v ljubljanski poštni direkciji in da imajo direkcije z manj prometa in manj dohodkov mnogo več osebja. Prav tako so že stare resnice vse številne ugotovitve o napakah v našem davčnem sistemu in naveličali so se že skoraj bralci listov nad ugotavljanjem napak naše javne administracije. Vse te in enake napake so že tako znane, da so postale že vsakdanje in da so že same po sebi umevne stalne rubrike v naših listih. Ravno zato, ker so vse te napake že tako splošno znane, tudi ni več njih ugotavljanje tako zelo potrebno, temveč glavno je, da bi se te napake enkrat tudi že začele odpravljati.

In odpravljati se morejo začeti le v centrali in predvsem je to naloga obeh naših zakonodajnih zbornic. Zato tudi javnost ne sledi z istim zanimanjem proračunski razpravi v skupščini ko nekdanj, ker javnost že davno vse te napake, ki sedaj v proračunski debati znova ugotavljajo, zelo dobro pozna. Javnost hoče danes slišati nekaj več, hoče vedeti, kaj se pripravlja, da se te napake ne bodo več dogajale, da se bo v resnici krenilo na drugo pot.

Nič ne pomaga, če kdo še tolikrat konstatira, da ga čevlji žulijo, s samo konstatacijo si ne bo prav nič pomagali, temveč treba je oblačiti drug čevlji, ali pa starega tako popraviti, da ne bo več žulil. Druge rešitve ni. Prav tako je z napakami naše javne uprave. Nič ne pomaga, če venomer ponavljamo, da nas te napake žulijo, temveč treba je nekaj ukrepati, da nas ne bodo več žulile. S samim ugotavljanjem napak pač nikdar ne bomo prišli naprej.

Ce časopisi ugotavljajo napake, potem je to v redu, ker pač časopisi nimajo nobene dejanske moči, da bi te napake zatrli. Oni morejo le opozarjati na napake, morejo tudi povedati, kako bi se moglo narediti bolje, toda napak samih ne morejo odpraviti. Drugačno stališče pa ima narodna skupščina. Ona more napake ugotoviti, a more jih tudi odpraviti, ker v njenih rokah je zakonodajna moč in ona ima tudi odločujoč vpliv na eksekutivo.

Zato bi morala imeti tudi vsaka proračunska razprava v skupščini dva dela. Prvi del, v katerem bi se vse napake ugotovile, nato pa drugi del, ko bi se vsi pozitivni predlogi in vse kritike, ki jih je dala proračunska razprava, pregledali in ko bi se vsaj del teh kritik ter zahtev upošteval, a tudi izvedel. Samo na ta način bi prišlo do tega, da se ne bi iste stvari ponavljale leto za letom v vsaki proračunski razpravi, temveč bi se vsaj nekaj teh pritožb nehalo, ker bi se vzroki za te pritožbe odpravili. Tudi proračunska debata v skupščini bi morala imeti svojo bilanco in bi morala imeti svoje pozitivne in trajne uspehe, da bi ljudstvo videlo, da v resnici napredujemo in da mu skupščina dejansko prinaša olajšave.

Ne sme biti proračunska razprava le lepa prilika za popularne govore, ker so shodi za takšne namene mnogo bolj prikladni.

Proračunska razprava bi morala biti stvarna razprava gospodarskih ljudi, ki sklepajo o velikem državnem gospodarstvu, ki skrbe, da bo vsaka postavka tega velikega gospodarstva pravilno navedena, a da se bo tudi pravilno izkoristila. Bolj realen odnos do proračuna bi morala najti skupščina, kakor pa ga ima danes in potem bo tudi njeno delo bolj realno, s tem pa tudi bolj uspešno. Pomisliti je vendar treba, da vse prebivalstvo pritiska težko davčno breme in da vse pričakuje

nekega olajšanja, čeprav bi bilo to še tako malenkostno. Mnogi bi bili celo zadovoljni s tem, če bi davčno breme ostalo tudi isto, samo da bi videli, da se denar, zbran od davkoplačevalcev, reskar najbolje uporablja. Ta zahteva pač ni pretirana, saj bi moralo biti samo po sebi razumljivo, da se tako res godi. Toda ugotavljanja, ki smo jih slišali baš v proračunski razpravi, te vere ne potrjujejo.

Seveda upoštevamo, da je naš mladi parlamentarizem že zgodnj

zašel na marsikateri stranski tir, dostikrat pa je sploh skočil iz tira. Toda s tem pa ni rečeno, da bi na napačnem tiru tudi smel ostati, ali da bi smel voziti sploh izven tira. Treba ga je spraviti na pravi tir in zato mora dati razprava o drž. proračunu temeljito podlago. Tej razpravi pa mora slediti vztrajno podrobno delo, da se ugotovitve proračunske razprave izkoristijo. Le na ta način bomo prišli naprej, s samim ugotavljanjem napak pa nikdar.

uspešna! Kakšni morajo biti temelji te organizacije, nam deloma kaže že razvoj lesne trgovine v povojni dobi. Se bolj jasno pa so njene naloge vidne po monopolni organizaciji lesne trgovine v naših sosednih državah.

Kakšne so naloge nove lesne organizacije?

V glavnem so to nedvomno naslednje:

1. Obsegati mora vse naše izvozno trgovino in produkcijo, da se onemogoči tujcem direktno nakupovanje našega lesa po njih mili volji in izigravanje naših lesnih producentov enega proti drugemu. Zato se pri nas mora izvesti enotna organizacija vseh lesnih producentov.

2. Donašati mora korist vsem v enaki meri. Tu ne sme biti nobenih privilegijev posameznikom.

3. Kapaciteta in položaj posameznih tvrdk morata ostati varovana in nespremenjena.

4. Stroški morajo biti majhni in primerni.

Ako hočemo zadostiti tem temeljnim zahtevam, potem je predvsem potrebno, da se razdeli Slovenija po produkcijskih okrožjih. Ta okrožja bi pa izvedla zopet v svojem območju lastno organizacijo po produkcijah in lesnih obratih.

Količina, katera bi se letno prodala v inozemstvo, se primerno produkcijski kapaciteti razdeli po stalnih kontingentih na ta produkcijska okrožja, in ta bi zopet po kapaciteti posameznih produkcij tega okrožja dodelila primeren del v določenih odstotkih lesnim industrijam in lesnim izvoznikom.

Vzemimo kot primer, da znaša letna izvozna količina iz Slovenije 100.000 m³. Produkcijski okoliš, vzemimo, Škofja Loka izvozi letno 20.000 m³, tako bi se temu okolišu dodelil kontingent 20% od vsakoletno skupno izvozne količine, teh 20% pa bi se zopet v tem okolišu porazdelilo v razmerju dosedanjega izvoza posameznim produkcijam.

Na ta način bi bila celotna naša izvozna trgovina združena, in to na najbolj naraven in pravičen način, v eni roki. Centrala te organizacije bi pa s tem disponirala z vso produkcijsko oz. izvozno kapaciteto Slovenije. Nastopili bi lahko na velikih inozemskih tržiščih, in ne bi bili več odvisni od par interesentov za naš les.

V direktnih pogajanjih bi dosegli ugodnejše cene, izrabili bi lahko konkurento in v časih padanja cen pravočasno ukrenili potrebne ukrepe.

Taka organizacija bi pa lahko tudi izvedla spopolnitev naše proizvodnje, ter jo prilagodila zahtevam kupcev. Danes ne zadostuje več, da se les proda kot tak, temveč se zahteva, da je izdelan v dimenzijah, ki so brez odpadkov porabne v konsumu.

Treba je odkritosrčno priznati, da ni pri nas vedno kakovost proizvodnje na višku. V časih visoke povojne konkurence je marsikje stara solidnost popustila, zahteve tujega trga pa so nato znatno narasle. Les, ki daje mnogo odpadkov, nima dobre cene in je tudi imeti ne more, ker vsak odpadek podraži blago, ker je treba za odpadke plačevati prevoznino, carino in druge stroške.

Zato se les, ki ni izdelan v potrebovanih dimenzijah, plačuje mnogo slabše ko les, ki ima prave dimenzije. Nikakor ni v našem in-

Krošnjiarska nadloga se kar ne neha

Obupen klic iz Apaške kotline

Pritožbe proti krošnjarstvu se ne nehalo, temveč nasprotno celo naraščajo. Vse obljube, da se bo krošnjarski nadlogi napravljen konec, so se izkazale kot neresnične. Pa tudi vse okrožnice banskih uprav ter drugih oblasti proti krošnjarstvu so se izkazale kot popolnoma neučinkovite. Iz tega jasno sledi, da ne bo te deželne nadloge prej konec, dokler se ne izda jasna in odločna uredba o prepovedi krošnjarstva z edino izjemo krošnjarjenja izdelkov domače hišne proizvode. Ta uredba je bila trgovstvu na ljubljanskem kongresu tudi javno in decidirano obljubljena. V največ dveh tednih se bo ta uredba izdala, je dejal takratni trgovski minister doktor Vrbanič na kongresu. Od takrat je minilo že več ko osem mesecev, a o tej uredbi ni ne duha ne sluha.

V vsem tem času pa trpi trgovina zaradi krošnjarstva, ki se vedno bolj širi in ki mestoma zavzema že čisto obliko veleobrata, ki kar na debelo prevaža blago po avtomobilih. Baš sedaj, ko se bo začela odmerjati pridobnina, občutijo trgovci krošnjarsko nadlogo še zlasti težko. Trgovci bodo morali pripraviti denar za plačilo pridobnine, krošnjariji, ki jim pobirajo zaslužek pred nosom, pa se jim bodo lepo smejali, ker sploh ne bodo plačali nobenega davka.

V takšnem položaju se pač ni čuditi, če postajajo krošnjariji vedno bolj predrzni in če suvereno prezirajo vsa zakonska določila. Tako je zlasti strogo prepovedano krošnjarjenje v obmejnih krajih. Kako pa se ta prepoved spoštuje, priča jasno dopis, ki smo ga prejeli iz Apaške kotline, ki je čisto gotovo ena naših najbolj izpostavljenih točk na naši severni meji. In iz Apaške kotline, kjer bi se morali vsi zakonski predpisi — tako tudi prepoved krošnjarjenja v obmejnih krajih prav posebno spoštovati — smo prejeli dopis, ki pravi:

Lansko leto so krošnjariji vso Apaško kotlino naravnost preplavili. Posebno agilni so bili krošnjariji z moškim in ženskim blagom, ker je pač tu zaslužek najboljši. Krošnjarjem je posel kar cvetel in moremo reči, da ni bilo biše v vsej kotlini, v kateri ne bi krošnjariji prodali nekaj blaga. Vsakdo se je dal od namazanosti jezikov krošnjarjev pregovoriti. Prepozno so potem ljudje spoznali, kako drago so kupili in kako so preplačali slabo blago kroš-

njarjev. Trgovci so prijavili sicer krošnjarije na pristojno mesto, a

Sedaj se je pričela spomladanska sezona in krošnjariji so že zopet na delu, da poberejo masten zaslužek. In zopet je nevarnost, da se ljudje ne bodo od slabih izkušenj v jeseni prav nič naučili in zopet je nevarnost.

Jeseni ni zaslužil trgovec nič, ker so mu odjedli zaslužek krošnjariji, sedaj spomladi naj zopet zaradi krošnjarjev nič ne zasluži! Kdaj pa naj zasluži, če mu je zaslužek v obeh glavnih sezonah onemogočen. Kako pa naj plačuje davke, če ne more zaslužiti? Ali nekateri res ne morejo razumeti, da uničujejo krošnjariji davčno moč trgovcev?

Trgovci vendar plačujejo davke zato, da more v okviru zakonskih predpisov nemoteno obratovati in da ga oblasti ščitijo proti vsakomur, ki se po teh zakonskih predpisih ne ravna. Čeprav pa so trgovci že nešteto opozorili, da

krošnjariji te zakonite predpise gazijo, da se na vse predpise poživljajo, jih . . . vendar ne primemo, istočasno pa zahtevajo od trgovcev, da plačajo vedno več in več davkov. To je čisto nepojmljivo postopanje . . . ki ga pač ni mogoče ne olepšati, še manj pa opravičiti.

Ze celo nedopustno pa je, da se trpi takšno gaženje zakonitih predpisov v Apaški kotlini. Ta kotlina je eno naših najbolj občutljivih mest na severni meji in če kje, potem bi morale tu oblasti strogo paziti na to, da se zakon spoštuje na vsej črti! Dopusčati, da v teh eksponiranih krajih propada tisti, ki vestno izpolnjuje vse svoje državljanske in davčne dolžnosti, da pa se bogati tisti, ki zakonite predpise prezirajo, je pač nezaslišana, ki je ne bi smela trpeti nobena nadzorna oblast.

Apeliramo zato na bansko upravo, a tudi na žandarmerijsko poveljstvo, da napravita nelegalnemu krošnjarjenju v Apaški kotlini konec, da bodo tudi tu naši zakoni in zakoniti predpisi v polni meri spoštovani!

V zadnjim hipu smo morali skriti obseg številke od 6 na 4 strani. — Prosimo cenjene naročnike in bralce, da to upoštevajo.

Naš lesni izvoz se mora organizirati!

To je nuja posledica monopolizacije lesnega uvoza v tujini

Zivimo v času, katerega imenujemo lahko revolucionarnega. To, kar je bilo še včeraj edino pravilno, danes že ne velja več. Mogočni pokreti izoblikujejo nov svet, tako v političnem kot gospodarskem pogledu.

To dogajanje nas ne more in ne sme pustiti brezbrizne. Naši najbližji sosedji grade nove stavbe državnosti, in to po načrtih polne avtarkije. Dirigirano gospodarstvo teh držav organizira vse gospodarske panoge do največje popolnosti. V bližnjem času ne bomo tam več imeli trgovcev, s katerimi bi iskali stikov, temveč trdne sklenjene vsedržavne nakupne in prodajne organizacije. Tudi v demokratičnih državah je v lesni trgovini bolj in bolj odločilna politična usmeritev, trgovski sklepi se sklepajo le v velikih količinah.

Slovenija leži geografsko v središču vseh velikih dogajanj, ob

najvažnejših cestah. Izredno ugodno je to dejstvo za našo lesno produkcijo, ki leži ob vratih največjih konsumentov.

Medtem ko se v Evropi izpopolnjuje organizacija trgovine in industrije v močne enote, sindikate, monopole, je pri nas še vse tako, kot je bilo v starih, dobrih časih. Velika večina naše lesne produkcije je mala industrija, katera pač pogreša orientacije v današnjih časih. V tem štadiju razvitka pač ne moremo potem pričakovati, da se naš ugodni zemljepisni položaj izrabi v našo korist, nasprotno smo v veliki nevarnosti glede bodočnosti naše lesne izvozne trgovine.

Nujno potrebno je, da nekaj ukrenemo! Zlasti pa vedno bolj podirata zahteva ter stremljenje po organizaciji naše lesne izvozne trgovine.

Vprašanje je, kako izvesti tako organizacijo, da bi bila čim bolj

Seja Osrednjega lesnega odseka

pri Zvezi trg. združenj dravske banovine v Ljubljani bo v sredo, dne 15. marca 1939 ob 10. uri dop. v Trgovskem domu v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 27.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo o seji Strokovnega odbora (g. Fran Lahovnik).
4. Nove uzance za les.
5. Monopoli in izvoz lesa.
6. Slučajnosti.

Radi velike važnosti posebno 3. do 5. točke dnevnega reda prosimo, da se seje zanesljivo udeležijo vse sekcije oz. vsa združenja po svojih zastopnikih.

Predsednik: Tajnik:
Fran Škrbec dr. Ivko Pustišek

teresu, da oddajamo les ceneje in da ne dobimo polne cene, kolikor je v resnici vreden, če bi bil dovršeno obdelan.

Naši državni sosedi se stalno bolj avtarkično organizirajo. Stali bomo v najbližjem času pred visokimi zidovi, s katerimi se te države obdajajo. Ako ne ustvarimo naše organizacije in to v najkrajšem času, bomo izigrani, in zamujenega ne bomo nikdar več dohiteli.

Ni več čas, da producent ljubosumno gleda sosedu, in se skuša sam uveljaviti. Le v slogi in skupnosti je mogoč naš obstoj in le v slogi in skupnosti bomo dosegli razvoj in napredek naše lesne industrije in trgovine. Do zadnjih posledic izvedena organizacija držav, ki kupujejo naš les, nas uči, da tudi mi ustvarimo enako popolno prodajno organizacijo. Ali pa bo naša lesna trgovina nujno nazadovala, ker bo v popolni odvisnosti od tujih nakupnih organizacij.

Društvo trg. potnikov in zastopnikov v Ljubljani ima

XV. letni redni občni zbor v nedeljo dne 19. marca 1939 ob pol 10. uri dop. v sejni dvorani »Trgov. doma«, Gregorčičeva ul.

Dnevni red:

1. Otvoritev in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo revizorjev.
5. Volitev novega odbora (predsednika, 9 odbornikov in predsednika razsodišča).
6. Volitev dveh preglednikov računov.
7. Določitev članskih prispevkov.
8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

NB. Občni zbor je sklepčen, kadar je prisotna vsaj tretjina vseh rednih članov. Ako občni zbor ni sklepčen ob napovedani uri, je pol ure nato drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom ter je sklepčen pri vsakem številu članov.

Morebitne samostojne predloge je treba v smislu društvenih pravil § 16. točka e) naznaniti odboru najmanj 5 dni pred obnim zborom in jih mora podpirati vsaj 5 rednih članov.

Ustanovni in častni člani imajo le posvetovalen glas.

Odbor.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

75letnica odlične narodne trdnice

Andrej Elsbacher v Laškem

Tri četrt stoletja je že minulo od takrat, ko je 10. marca 1864 odprl v Laškem lastno trgovino g. Andrej Elsbacher, po rodu koroški Slovenec. Velik pogum je moral imeti v tistih časih slovenski človek, če si je upal odpreti lastno trgovino. Kajti skoraj vsa trgovina je bila takrat v nemških rokah, a tudi v vseh denarnih zavodih so odločevali Nemci in tudi dobavitelji so bili skoraj brez izjeme Nemci. Zato je mogel takrat prodreti le slovenski trgovec, ki je bil res strokovno popolnoma podkovan in ki je imel talent za trgovino. Se zlasti pa je moral biti pogumen tisti, ki je odprl slovensko trgovino v Laškem, takrat zagrozenem nemškem mestecu. Že samo to priča o velikih kvalifikacijah ustanovitelja firme Andrej Elsbacher, še bolj pa potrjuje to uspeh, ki ga je imela trdnica skozi leta, da je postala ena prvih trdnih lepega Laškega in znana tudi daleč po vsej Sloveniji.

Skoraj 40 let je vodil z uspehom že davno pokojni in velezaslužni Andrej Elsbacher trdnico, po njegovi smrti leta 1905. pa je prevzel trdnico njegov sin Konrad, ki jo vodi torej danes že 34 let in ki bo prihodnje leto praznoval svojo 70letnico.

Pod vodstvom Konrada Elsbacherja je trdnica še nadalje napredovala in na vse strani razširila krog svojih odjemalcev. Toda ne le poslovno je doživljala trdnica velike uspehe, tudi za vse naše narodno življenje je bila po zaslugi njenega šefa g. Konrada največjega pomena. Kajti Konrad Elsbacher se ni posvetil le z vso vnamo svojemu podjetju, temveč je z vzgledno požrtvovalnostjo delal tudi za napredek trgovskega stanu, za dvig slovenske trgovine in za rast slovenskega gospodarstva.

Med vsemi Slovenci je zato ugled trdnice hitro rasel in ko je firma praznovala leta 1914. svojo petdesetletnico, so Slovenci Laškega proslavili ta jubilej s takšno prisrčnostjo, pa tudi tako slovesno, da je iz proslave nastala prava nacionalna manifestacija. Le naravno je bilo to, saj je bil takratni šef trdnice vodilni funkcionar pri vseh narodnih društvih in duša vsega narodnega gibanja.

Kmalu nato je dosegel gospod Konrad Elsbacher in z njim vsi laški Slovenci in vsi Slovenci Stajerske prvo veliko zadoščenje za svoje požrtvovalno delo. Pri

občinskih volitvah dne 8. junija 1914. so zmagali v najpomembnejšem volivnem razredu, v III. razredu prvih Slovinci in med vsemi kandidati je dobil takrat največ glasov — Konrad Elsbacher. Kaj je pomenila ta volivna zmaga, ve le oni prav oceniti, ki se je pred vojno boril na Stajerskem za slovensko narodno stvar. Skorajšnja vojna, ki je nato izbruhnila, je žal preprečila, da bi se sadovi te zmage v polnem obsegu izkoristili.

Po vojni, v svobodni Jugoslaviji, je vse narodno življenje še bolj intenzivno oživelo in tako vidimo tudi Konrada Elsbacherja, ko se v še večji meri uveljavlja v vrstah slovenskih javnih in gospodarskih delavcev. Postal je prvi gerent in nato podžupan občine Laško, predsednik Združenja trgovcev, bil celo vrsto let podpredsednik Zveze trgovskih združenj ter eden njenih ustanoviteljev, bil ponovno izvoljen v Zbornico za TOI in ponovno za njene podpredsednika, katero funkcijo opravlja še danes, vodil je celo vrsto let kot predsednik trgovinski osek Zbornice ter bil vedno v prvih vrstah, kadar je bilo treba braniti pravice slovenske trgovine in slovenskega gospodarstva.

Pri vsem tem svojem velikem nacionalnem in javnem delu, pri vsem tem intenzivnem sodelovanju pri vseh trgovskih akcijah in organizacijah, pa je tudi vedno skrbel, da je napredovalo njegovo podjetje in se širilo. Pri tem pa je zlasti pazil na sloves svoje trdnice, da je bil njen sloves vedno najboljši in da je bila vedno vzor vsem slovenskim trgovinam. Ne časi konjunktore, ne časi depresije niso pustili na firmi Andrej Elsbacher nobenih sen, vedno svetlo je bilo njeno ime, vedno je bila zvesta svojim lepim tradicijam. Mnogo trgovskih vajencev in pomočnikov je bilo v teh 75 letih zaposlenih v trdnici A. Elsbacher, vsi brez izjeme pa se z veseljem spominjajo teh časov in vsi ti v duhu praznujejo njen sedanjí jubilej.

Prav tako pa tudi ves slovenski trgovski in poslovni svet, ki z vso iskrenostjo čestita firmi in njenemu šefu k lepemu jubileju njegove ugledne trdnice z željo, da bi naša vzgledna narodna trdnica Andrej Elsbacher tudi v bodoče enako uspešno uspevala v čast njenemu šefu in v ponos vsemu slovenskemu trgovstvu.

Davčni svetovalec

Pobotniška taksa po tar. post. 33. prip. 1, odst. 2. tarife k zakonu o taksah

Gosp. I. V. v K. — Vprašanje: Kakor so poročali časopisi, je državni svet že leta 1937. razsodil, da službodajalci niso dolžni plačati ½% pobotniške takse za službene prejemke svojih nameščenec, vendar jih davčne uprave še vedno zahtevajo. Pred kratkim sem dobil poziv od davčne uprave, naj pridem v tej zadevi k zaslišanju kot obdolženec. Kaj naj napravim?

Odgovor: Razsodbe državnega sveta so veljavne le za dotični spor, za katerega so bile izdane, niso pa obvezne za izvršujoče urade in oblastva. Praksa je pač takšna, da si v primerih, kjer opetovano propade pri državnem svetu, n. pr. finančno ministrstvo usvoji stališče državnega sveta, vendar se ravno v pogledu pobotniške takse trdovratno drži svojega stališča, da je treba to

takso plačati, če se le kjer koli v knjigah, n. pr. v blagajniški knjigi, nahaja kak podatek o izvršenem plačilu. Tega pogoja za takšno dolžnost ne navaja niti takšna tarifa, niti razpis ministrstva financ z dne 18. II. 1935 št. 13361, ki je zadnji razpis o tem predmetu, izdan na podlagi čl. 43. zakona o taksah. Ta razpis je po čl. 43. zakona o taksah obvezen za vsa oblastva, torej tudi za davčni oddelek finančnega ministrstva. Ker se pa finančno ministrstvo samo ne ravna po tem razpisu, vam ne preostaja drugega kakor pot pritožbe do skrajnosti, to je najprej na finančno direkcijo, potem na ministrstvo financ, končno na državni svet.

Za orientacijo, kako naj bo sestavljena pritožba, vam v nastopnem navajamo razloge, s katerimi je državni svet v zadnji nam pristopni razsodbi br. 15741 od 22. X. 1938 razveljavil odločbo ministrstva financ. Državni svet je v tej razsodbi odločil sledeče:

»Po tar. post. 33 v zvezi s točko 4., čl. 55. taksnega in pristojbinskega pravilnika se pobotniška taksa iz te tarifne postavke plačuje, kadar privatni nameščenec potrjuje prejem plače ali kadar jo prejema po podpisnem ali nepodpisnem seznamu ali če se knjiži na tekoči račun dotičnega uradnika. V konkretnem primeru ni ugotovljeno, da so tožilcevi nameščenec ob prejemu plače izdajali pobotnice (potrdila), ali da plače prejemali po seznamih, oziroma da so jim bile knjižene na tekoči račun in da bi tožilec bil v smislu navedenih zakonitih določil dolžan, da plača to takso. Okoliščina, da so nameščenecke plače knjižene v blagajniški knjigi, še nima za posledico, da bi obstajala dolžnost plačati sporno takso, ker se tako knjiženje ne more smatrati za noben zgoraj naštetih načinov izplačila, za katere je s citiranim zakonitim določilom izrečno določena takšna dolžnost. Zmotno je stališče finančne oblasti, da je treba v teh primerih plačati ½% takso, ker po predpisih tar. post. 33. v zvezi s čl. 55. zakona o taksah nastane dolžnost plačati priznanično takso le, če obstoji pobotnica, podpisani ali nepodpisani seznam oz. tekoči račun. Če teh listin ni, tudi ni dolžnosti za plačilo takse iz tar. post. 33. zakona o taksah pri izplačilu službenih prejemkov privatnih nameščenec. Niti z enim zakonom ni predvideno obvezno izdajanje pobotnic, vojenje spiskov ali knjiženje na tekoči račun, kakor je to n. pr. primer pri pobotnicah najemnine za stanovanja in lokale po pripombi 3. t. tar. post. 33. zakona o taksah. Iz tega izhaja, da zakonodajalec ni imel namena, da izvzeto od običnega načela, izraženega v čl. 51. zakona o taksah, napravi plačilo za obvezno v vsakem primeru, tudi takrat, kadar pismeni podatki o izplačilu nimajo značaja potrdila o prejemu ali kadar taki podatki vobče ne obstoje...«

Po teh razsodbah državnega sveta moramo smatrati prakso davčnih uprav za nezakonito in trdno pričakujemo, da bodo davčne uprave enkrat uvidele, da terjajo od naših ljudi nekaj, za kar po zakonu niso upravičene. Ali ima sedanja praksa ta namen, da sili davkoplačevalce vlagati za dosego svojih zakonitih pravic pritožbe, da imajo s tem nepotrebne izdatke za kolke?

Zunanja trgovina

Pogajanja za izvoz naše živine na italijanske trge so ugodno zaključena. Že v drugi polovici tega meseca bomo začeli pošiljati v reško svobodno pristanišče po 100 glav goveje živine na teden. To število se bo postopoma zvišalo na 200 glav. V notranjost Italije pa bomo izvažali tedensko po 200 glav in se bo to število polagoma zvišalo na 500. Izvoz prašičev in telet v reško svobodno pristanišče je bil že dosedaj neoviran in tako bo ostalo tudi v bodoče.

Trgovinska pogajanja s Poljsko naj bi se po predlogu poljske vlade začela 27. t. m. Če naša delegacija ne bi mogla potovati v Varšavo, potem pristaja poljska vlada na to, da se vodijo pogajanja v Beogradu.

Velika možnost je, da znatno povečamo izvoz v USA, kakor se trdi v uradnih krogi. Zlasti bi mogli več izvažati cementa, raznih kož, klej za čevljarje, kostne moke, ustrojene svinjske kože, celuloze, steklene posode, klobukov, tuljcev itd. Prav tako pa zlasti mnogo narodnih vezenin, kar pa uradno poročilo ne omenja.

Narodna banka je izplačala v poljskem kliringu nakaznico s številko 244 z dne 23. februarja 1939. V drugih kliringih ni sprememb.

Bolgarsko kmetijsko ministrstvo je razdelilo v posamezne kraje kmetijske stroje, da bi se kmetovalci na nje navadili in jih začeli sami uporabljati. To se je tudi posrečilo in bodo sedaj ti stroji poslani v druge kraje, da se mehanizacija kmetijstva čim bolj razširi. Nova velika ležišča nafte so odkrili v državah Texas, Louisiana in Mississippi na površini skoraj 130.000 km².

Politične vesti

Uradno se potrjuje vest, da obišče bolgarski ministrski predsednik Kjuselvanov v kratkem Ankara.

Angleški vojni minister Hore Belisha je predložil spodnji zbornici proračun vojnega ministrstva ter podal pri tej priliki izjavo, ki je vzbudila po vsem svetu največje zanimanje. Naglasil je namreč, da v primeru vojnega napada na Francijo Vel. Britanija nikakor ne bi bila nevtalna, temveč bi prispevala Franciji na pomoč tudi v svojo kopneno vojsko. Ta je štela pred 1. 1914. samo 6 divizij, danes pa šteje 19 divizij, ki so vse najmoderneje opremljene. Poleg tega je britanska kolonialna vojska tako okrepljena, da je v primeru potrebe vsa celinska vojska Anglije prosto na razpolago. Navedel je nadalje, da se bo število protiletalskih baterij z novim finančnim zakonom povečalo za 1500 %. Tudi za rekrutacijo vojske je že pripravljeno vse potrebno.

Izjava angleškega vojnega ministra je naravno napravila v Franciji najboljše vtis, ker je sedaj Francija rešena strahu, da bi bila v primeru napada osamljena.

Manj zadovoljno pa je italijansko časopisje, ki sicer govora angleškega vojnega ministra ne objavlja, temveč samo komentira ta govor. Pravi, če ima Vel. Britanija 19 divizij in 2 konjeniški brigadi, pa razpolaga os Rim—Berlin z 200 divizijami. Če more Anglija mobilizirati takoj 300.000 mož, pa more sama Italija postaviti takoj 10 milijonov mož.

Po vestih nemških listov ne bo Mussolini zahteval od Francije nikakega odstopa ozemlja, temveč bo zahteval le: 1. Znižanje prevoznih tarif skozi Sueski prekop, 2. Svobodno luko v Džibuti ter večjo udeležbo pri železnici Džibuti—Adis Abeba. 3. v Tuniziji morajo imeti Italijani iste pravice kakor Francozi.

Socialistični voditelj Blum je predlagal, da se skliče splošna konferenca, ki naj reši vsa sporna evropska vprašanja. Večina francoskih listov ta predlog odločno odklanja in pravi, da bi Francija s to konferenco vse izgubila, kar je pridobila s svojim odločnim stališčem, da ne odstopi niti pedl francoske zemlje. More se reči, da je Blumov predlog pokopan, še preden je bil prav izrečen.

Po vestih iz Burgoza se nacionalistična vlada gen. Franca noče pogajati z vlado obrambnega sveta v Madridu, temveč zahteva brez-pogojno predajo. Na drugi strani pa se poroča, da je odplula k španski obali križarka »Devonshire« ter da se bodo na njenem krovu sestali zastopniki obeh španskih taborov. Dejansko vlada tudi na fronti mir.

Komunistična vstaja v Madridu se je ponesrečila ter so komunisti kapitulirali. Boji pa so trajali vso noč in šele ob dveh popoldne je javil madridski radio, da je mir vzpostavljen v vsej republikanski Španiji.

Tudi iz drugih mest republikanske Španije poročajo, da so začeli republikanci nastopati proti komunistom.

Predsednik španskega parlamenta Martinez Barrio, ki biva sedaj v Parizu, je izjavil, da se popolnoma strinja z ukrepi vlade narodne obrambe v Madridu.

Madrid se bo po angleških vestih predal gen. Francu v nekaj dneh. Angleška diplomacija je že pripravila akcijo, da se morajo vsi tuji prostovoljci umakniti iz Španije.

Gen. Mija, predsednik obrambnega sveta, je imel po radiu govor, v katerem je dejal: Zagotavljam vam, da bo vse to kmalu končano. Nekateri ljudje se bore ali se hočejo boriti za vlado, katere več ni. Vi veste, da je Negrin sedaj v Franciji. Obrambni svet je bil ustanovljen, da se državljanska vojna čimprej zaključi. Svet ni nikakor imel namena, da bi nastopil proti kateri koli stranki, kajti vse so dale v tem boju svoje najboljše iz sebe.

Ministrski predsednik Chamberlain je sporočil, da pride poljski zunanji minister Beck v London v začetku aprila.

Južnoafriški general Smuts je izjavil, da gre raje v vojno, kakor pa da bi pristal na to, da odstopi Južna Afrika le ped svoje zemlje Nemčiji.

Japonski zun. minister Arita je izjavil, da je Japonska sicer vstopila v protikomunistični blok, da pa nikakor ne vlada na Japonskem totalitarni režim in tudi Japonska za tak režim ni.

Na dan rojstnega dne pokojnega predsednika Masaryka je na tisoče in tisoče ljudi obiskalo njegov grob in zasulo grob s cvetjem. Mnogi trgovci so ta dan razstavili v izložbah njegove slike.

Denarstvo

Krediti Narodne banke

Iz poslovnega poročila Narodne banke posnemamo še naslednje podatke.

31. XII. 1938. so znašala vsa menična posojila Narodne banke 1.707,69 milijona din. Od tega je odpadlo na Beograd 887,8 milijonov din ali več ko polovica. Nato slede posamezne podružnice NB po naslednjem vrstnem redu (vse v milijonih din): Zagreb 339,7, Novi Sad 77,2, Ljubljana 66,69, Niš 47,9, Osijek 47,05, Sarajevo 45,7, Skoplje 38,4, Maribor 31,54, Pančevo 19,01, Cetinje 18,5, Šabac 12,8, Banjaluka 12,1, Vršec 10,5, Varaždin 9,6, Subotica 9,0, Split 6,84, Sušak 6,83, Bitolj 6,0, Petrograd 5,9, Dubrovnik 4,8, Mostar 3,1.

Protestiranih menic je bilo za 18,8, od tega je bilo plačanih za 10,7, da je ostalo neplačanih za 8,0 milijona din.

Lombardnih posojil je bilo dne 31. XII. 1938. 63,6 milijona din, od teh je odpadlo na Beograd 22,07, Zagreb 15,02, Sarajevo 6,8, Šabac 5,9, Ljubljana 4,19, Osijek 2,5, Split 2,4, Skoplje 1,2, na druge podružnice pa manj ko 1 milijon. Na mariborsko podružnico je odpadlo le 0,1 milijona din.

Nova zavarovalnica

V Beogradu se je ustanovila nova zavarovalnica, ki si je nadela ime Opšte jugoslovensko osiguravajuće društvo »Balkan«. Glavnica nove družbe znaša 5 milijonov din, razdeljenih na 5000 delnic po 1000 din.

Ustanovitelji nove zavarovalnice so: Nedeljko Savić, trg. in nar. posl., I. Panić, industrialec, Vlada Mitić, trgovec, S. Paurović, senator, M. Milisavljević, trgovec, dr. Kisovec, advokat, dr. Tartaglia, advokat, vsi iz Beograda, nadalje V. Zivković, trgovec iz Niša, J. Culum, trgovec iz Novoga Sada, D. Konjović, industrialec iz Zemuna, P. Senjanović, pom. prometnega ministra v p. in I. Avsenek, industrialec iz Ljubljane.

Nova zavarovalnica se bo bavila z vsemi vrstami zavarovanja. Po poročilih nekaterih listov bo prevzela portfelj »Feniksa«.

Dne 15. marca začno pošte izplačevati kupone št. 35 7% investicijskega posojila. Od zaostalih kuponov se morejo izplačevati kuponi od št. 26 nazaj.

Denarni zavodi so izdelali na podlagi sklepov konference denarnih zavodov posebno spomenico glede likvidacije kmetijskih dolgov ter zahtevali, da ustanove resorna ministrstva in denarni zavodi poseben odbor, ki bi sklepal o vseh spornih vprašanjih glede kmetijskih dolgov.

Francija je skupno vložila v Bolgarsko, Grčijo, Madžarsko, Romunijo, Jugoslavijo in Turčijo 82,6 milijard frankov. Od tega je posodila 25 milijard frankov. Največ francoskega kapitala je investirano v Jugoslaviji in Romuniji.

A. Šarabon LJUBLJANA

Uvoz kolonijalne robe

Veletrgovina s speterijo

Veleprazarna za kavo

Milni za dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzojavni naslov: ŠARABON LJUBLJANA

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

Razsodba državnega sveta

Navzočnost davčnega zavezanca pri sejah reklamacijskega odbora

Proti odloku davčnega odbora, s katerim je bila odmerjena nekemu trgovcu davčna osnova za pridobitno, se je pritožil državni zastopnik na reklamacijski odbor ter v svoji pritožbi navedel, da je bila višina trgovčevega dohodka preizkušena. V odgovoru na to pritožbo je davčni zavezanec trdil, da so podatki državnega zastopnika netočni ter zahteval, da ga reklamacijski odbor povabi na razpravo, da bo mogel svoje navedbe ustno razložiti ter dokazati pravilnost svojih trditev. Toda reklamacijski odbor je sklepal o pritožbi državnega zastopnika, ne da bi povabil davčnega zavezanca k razpravi, pritožbi drž. zastopnika ugodil ter sklep davčnega odbora spremenil. Zaradi tega je davčni zavezanec vložil proti odloku reklamacijskega odbora tožbo na upravno sodišče ter v njej trdil, da je bil reklamacijski odbor dolžan, da ga povabi k razpravi. Tej tožbi je upravno sodišče ugodilo ter s svojo razsodbo razveljavilo odlok reklamacijskega odbora, ker je smatralo, da je postopal reklamacijski odbor proti zakonu, ker ni povabil k razpravi tožitelja, ki je to v svoji pritožbi zahteval.

Na pritožbo državnega zastopnika pa je državni svet z razsodbo št. 23.886/38 razveljavil razsodbo upravnega sodišča ter za to navedel naslednje razloge:

»V čl. 135. zakona o neposrednih davkih je predpisano, da mora

reklamacijski odbor dovoliti na obrazloženo zahtevo v pritožbi, da sme pritožitelj tudi ustno podati svojo obrazložitev na seji, v kateri se rešuje njegova pritožba. To pomeni, da je dolžnost reklamacijskega odbora za določitev ustne razprave vezana samo na predlog v pritožbi. Tu pa se davčni zavezanec ni niti pritožil ter zato tudi ni mogel zahtevati ustne razprave. Če je kljub temu postavil takšno zahtevo v svojem odgovoru na tožbo državnega zastopnika, je mogel reklamacijski odbor to prošnjo upoštevati, v kolikor jo je smatral za umestno, ker mu to po zakonu ni prepovedano. Ni pa po zakonu zavezan, da to stori. Dosledno zato neupoštevanje takšnega predloga v pritožbi ne more biti razlog za razveljavljanje odloka reklamacijskega odbora. Zato bi moralo iti upravno sodišče preko te tožbene navedbe oz. to zavreči ter o predmetu v popolnosti razpravljati z ozirom na druge navedbe tožbe.«

Po tej razsodbi državnega sveta more torej davčni zavezanec zahtevati, da se zasliši osebno od reklamacijskega odbora, ako se razpravlja njegova zadeva, samo takrat, kadar se je davčni zavezanec direktno pritožil in je v pritožbi izrečno zahteval, da se mu dovoli, da poda svoje razloge tudi ustno pri razpravi pred reklamacijskim odborom. Takšno tolmačenje je državni svet izrekel že v več tožbah.

Doma in po svetu

Prosvetni minister Čirić je v svojem eksponatu naglasil, da so prosvetne razmere v naši državi se zelo žalostne. Slika prosvetnega stanja je silno neenaka. V Beogradu stoji poleg sijajnih palač prave bajte, stanje na gimnazijah je skoraj katastrofa. Stevilo dijakov na gimnazijah se preveč zvišuje. Izjavil je, da se mu je posrečilo, da so danes nastavljeni vsi učiteljski kandidati. Stanje na meščanskih šolah je dobro.

Poslanec Dolenc je imel dolg govor, v katerem je poudarjal potrebo, da se tudi Srbi in Hrvati spoznajo s slovensko kulturo. Gledati je treba na to, da ne bo na srednjih šolah poučeval narodnega jezika noben profesor, ki ne zna vsaj toliko slovensčine, da more tolmačiti revni slovenski tekst v srbsko-hrvatskih citankah. Ostro je nastopil tudi proti monopolizaciji šolskih knjig in apeliral na prosvetnega ministra, da se izjavi o monopolizaciji šolskih knjig in s tem pomiri javnost.

Prosvetni minister Čirić je v odgovoru izjavil, da se bo lotil vprašanja unifikacije šolskih knjig z vso previdnostjo, da ne bodo trpeli državni interesi, a da tudi ne bo nihče zadet v svojih čustvih. Izjavil je nadalje, da bo odpravil celibat za učitelje. Nadalje je izjavil, da bo izdal uredbi o organizaciji umetniških šol, s katero se bodo popolnoma izenačile umetniške šole v Beogradu, Zagrebu, in Ljubljani.

Pri razpravi proračuna finančnega ministrstva je imel daljši govor tudi poslanec dr. Adolf Golla. Med drugim je grajal zamudno poslovanje državnega sveta, da morajo stranke čakati tudi po tri leta na rešitev razsodbe upravnih sodišč in državnega sveta. S tem se povzroča gospodarstvu velika škoda. Fin. minister naj posveti svojo pozornost tudi dvigu davčne morale. Davčna stopnja pridobnine naj se v ta namen zniža. Predlagal je nadalje celo vrsto predlogov za razne davčne in takšne olajšave. Posl. dr. Golla je nastopil tudi proti delovanju benediktinskega kartela ter proti temu, da velja dejanska znižana carina za uvoz nafte samo za tuja kartelirana podjetja. Predpisi uredbe o tekočih gorivih so za male trgovce nesprejemljivi. Cene za nafto in bencin naj se določijo tudi za litre in ne samo za kg. Uredba o znižanju

nju carine na surovo nafto naj se opravi. K določevanju cen za nafto in njene derivate naj se pritegnejo tudi zastopniki domačih trgovcev in proizvajalcev.

Proračun notranjega ministrstva pride na vrsto najbrže v petek. Ker bo pri tej priliki podal ministrski predsednik Cvetković obširen eksponat o naši notranji politiki ter o politiki vlade, je že sedaj za njegov eksponat v vseh krogih največje zanimanje.

Po eksponatu prosvetnega ministra Čirića je v Jugoslaviji 8727 ljudskih šol z 31.598 učiteljskimi močmi in 1.473.790 učenc, 426 šolskih vrtcev z 29.374 otroki, 235 meščanskih šol s 44.001 gojencom, 129 popolnih gimnazij s 129.506 dijakov in dijakinjami ter tri uni- verzitete, od katerih ima beograjska 8955, zagrebška 5953 in ljubljanska 1965 slušateljev in slušateljke.

Lady Stanley, soproga angleškega trg. ministra, je napravila turnejo po balkanskih državah, da propagira angleško blago. V Beogradu je imela predavanje o Angliji, narkar je odpovala v Zagreb, kjer je obiskala tudi dr. Mačka.

Bolgarski finančni minister Dobri Božilev je bil odlikovan z redom sv. Save I. stopnje.

Akcija trgovske zbornice v Zagrebu za ustanovitev trgovske bolnišnice je bila med gospodarskimi ljudmi dobro sprejeta ter se je večina vprašanih gospodarskih organizacij izjavila za to akcijo. Ker pa je letošnji zborniški proračun že sprejet, se je omejila akcija za leto samo na pripravljala dela ter bi se dokladi za bolnišnico določila prihodnje leto z novim zborniškim proračunom.

Glavna skupščina Združenja trgovcev za mesto Zagreb in Dugo-selo je sklicana za 2. april ob 9. uri dopoldne v dvorani Matice hrv. obrtnikov.

Vse gradivo za svetovno razstavo v New Yorku je že naloženo v šest vagonov ter bo prepeljano v Trst, iz Trsta pa v Ameriko.

Poslovni odbor Prizada je dovolil kredit 115.000 din za zatiranje kalifornske uši na jabolkah. Od te podpore dobita banki upravi v Zagrebu in Novem Sadu po 50.000 dinarjev, v Banjaluki pa 15.000 dinarjev.

Darilo

Gospod Koutny Odon, trgovec z železino v Ljubljani, je v spomin svoje blagopokojne soproge daroval Trg. društvu »Merkur« 500 din in Združenju trgovcev v fond za onemogle trgovce 500 din. Za velikodušni dar se imenovani organizaciji darovatelju najpriščneje zahvalujeta.

Znižano od Din 6,- na 5,-
Persil

Znižano od Din 3,- na 2.50
Henkel

torej je pranje cenejše!

Združenje trgovcev za radovljški okraj v Radovljici

vabi

na redno letno skupščino,

ki bo v nedeljo dne 12. t. m. pop. ob 14. uri v hotelu »Grajski dvor« v Radovljici.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Predložitev letnega zaključka 1938.
4. Poročilo nadzorstvenega odbora.
5. Proračun za leto 1939.
6. Slučajnosti.

Lesni trgovci imajo ob istem času in na istem mestu svoje zborovanje.

Prihod s popoldanskim vlakom z nedeljskim popustom.

Udeležba letne skupščine je obvezna za člane.

Predsednik:

Savnik Vinko I. r.

Uradni dan Zbornice v Ptuj

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo za Ptuj, okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dolnjo Lendavo v četrtek dne 16. marca v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj, Narodni dom.

Uvoznikom iz Nemčije

Narodna banka je poslala organizacijam uvoznikov naslednje pismo:

»V zadnjem času se opaža, da jugoslovanske trdke ne morejo kupovati v Nemčiji ono blago, ki so ga prej dobivale iz Nemčije, Avstrije in švedskih krajev, bodisi ker izjavljajo nemški dobavitelji, da tega blaga sploh ne morejo dobaviti, bodisi da postavljajo predolge roke za dobavo blaga. Nemške oblasti so Narodni banki obljubile, da bodo pri teh nemških trdkah intervenirale v tem smislu, da bodo mogle jugoslovanske trdke dobivati še nadalje blago od svojih dobaviteljev vsaj v onih količinah kakor so ga dobavile doslej.«

Uvozniki nemškega blaga naj zato javijo Narodni banki vsak konkretni primer, ko ne morejo od nemške trdke nabaviti blaga, bodisi da je nabavni rok predolg ali pa cena za blago previsoka. Navedejo naj tudi naslov nemške trdke in vse podatke, ki jih more Narodna banka porabiti za intervencijo pri nemških oblasteh.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika v Kakmju sprejema do 15. marca ponudbe za dobavo kablove mase, tračnikov ročno kovanih, raznih zakovic in vijakov, ključavnic, raznih pil, kant za vodo, štauffer-mazalic, siranišnih školjk, karbidnih svetilk, bombaža in krp za čiščenje, azbestnega in grafitnega zavojnega materiala, tovozne masti, masti za jamske vozičke, plinskega olja in raznih risalnih potrebščin.

Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 15. marca ponudbe za dobavo raznih brtev, gumenih prevlek in blazin, svinčnih ploščic; 20. marca krogličnih ležajev in jeklenih kroglic; 21. marca kontrolne ure; 1. aprila bombaževine za čiščenje in belih krp.

Strojna šola mornarice kr. Jugoslavije v Kumboru (Boga Kotorska) sprejema do 16. marca ponudbe za dobavo avtomobilskih pnevmatik.

»Dravska radionica«, Ljubljana sprejema do 18. marca ponudbe za dobavo impregniranega platna, raznega usnja, sedlarskega sukanca in voska, platnenih krp, rezanih matic, podložnic, raznih vijakov, zakovic, smirkovega in steklenega platna, karbida, jekla in šipk za varenje.

Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 18. marca ponudbe za dobavo lanene jadrenine, konopljenega motvoza, železnih pocinkanih obočev, pločevine iz plavljenega jekla, železnih zakovic, čistega kositra, klorkalcija, razne žice, kabla, izolacijskega materiala ter rezervnih delov za pialne stroje.

Štab mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 17. marca ponudbe za dobavo ročnih kladiv, jeklenih metrov in meril ter šablona za merjenje.

LICITACIJE

Razpisane so naslednje ofertne licitacije za dobavljanje mesa za potrebe vojaštva: dne 9. marca v Celju in Skofji Loki; 11. marca v Ljubljani in Slov. Bistrici; 13. marca v Dol. Lendavi, Mariboru in Bohinjski Belli; 15. marca v Ptuj, Novem mestu in Mojstrani.

Dne 13. marca bo v pisarni »Staba Utvrđivanja« v Ljubljani licitacija za dobavo večje množine raznih žag; 14. marca lopat, motik, jeklenih meril, metrskih mer; 16. marca raznih vrst žebeljov; 17. marca sit za pesek in 18. marca krampov in lopat z držaji in rezervnimi držaji.

Dne 14. marca bo v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 60 tisoč kg krompirja.

Dne 14. in 16. marca bo pri Upravi zavoda »Sarajevo« v Sarajevu licitacija za dobavo kožnih jermen.

Dne 17. marca bo v intendanturi savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo krompirja, čebule, kisa, sladkorja, čaja in konzervirane kave.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Državni dohodki so se zmanjšali

Po podatkih finančnega ministrstva so znašali vsi drž. dohodki v januarju mesto po proračunu predvidenih 1.015 milijonov din le 987,7 milijona din. Dohodki so bili torej manjši za 27,2 milijona din ali za 2,69%.

Padli so: splošni neposredni davki za 44,5, posebni za 6,6, carine za 14, pošte za 2,2, razredna loterija za 3,2, sladkorna tovarna za Cukarič za 2,1 in rudniki za celih 19,1 milijona din. Več pa so dale: trošarine za 2,7, takse za 13,6, monopoli za 2,5, Belje za 3,1, železnice za 54,8, gozdovi za 1,1 in razni odhodki za 7,2 milijona din.

Izdatki v januarju pa so bili za 19,1 milijona manjši kakor so bili proračunani in so znašali 995,9 milijona din. Od tega je šlo na osebne izdatke 445,6, na materialne pa 550,3 milijona din.

Drž. izdatki so bili v januarju za 8,2 milijona večji ko dohodki.

V prvih 10 mesecih sedanjega proračunskega leta so znašali vsi dohodki 10,205 ali za 55,2 milijona več, kakor pa so bili proračunani, izdatki pa 9,207 milijonov din, da je ostalo neizkoriščenih kreditov še za 943 milijonov din.

Če se primerjajo vsi dohodki in izdatki v prvih 10 mesecih, potem se vidi, da so bili dohodki za 998,2 milijona din višji ko izdatki.

Tržna poročila

Ljubljanski trg

Na trgu dne 2. marca so bile cene:

Voli I. vrste 4 do 4,50 din, II. vrste 4, III. vrste 3,50 do 4; telice I. vrste 4 do 4,50, II. vrste 4, III. vrste 3,50 do 4; krave I. vrste 3,50 do 4, II. vrste 3, III. vrste 2 do 2,50; teleta I. vrste 6, II. vrste 5 do 5,50; prašiči domači špeharji 8 do 8,50, pršutarji 7 do 7,50, sremški špeharji 8,50 do 9 din za kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 12 din, zadnji del 14, goveje meso II. vrste prednji del 10 din, zadnji del 12 din, goveje meso III. vrste prednji del 8, zadnji del 10; svinjina 16 do 18, slanina 18 do 19, svinjska mast 22, čisti med 21 din, goveje surove kože 10 din, telečje 12 din, svinjske 10 din za kilogram. — Pšenica 210 din, ječmen 220, rž 200, oves 230, kuzuza 185, fižol 360, krompir 100, seno 100, slama 60, jabolka I. vrste 800, II. vrste 500,

III. vrste 300, pšenična moka 320, koruzna 210 din za 100 kg. — Navadno mešano vino v gostilnah 8 do 10 din, finejše sortirano vino v gostilnah 16—18 din za liter.

TRŽNE CENE V CELJU

dne 1. marca 1939.

Goveje meso: Cena mesa je nižja z doklado: 1 kg volovskega mesa od 10—12, kravjega 10, vavpov 6, pljuč 5, jeter 10, ledvic 12, loja 6. — Telečje: 1 kg telečjega mesa din 10—14, jeter 16—18, pljuč 10. — Svinjina: 1 kg prašičjega mesa din 15—18, pljuč 8, jeter 10, glave 9, slanina 16—17, slanina na debelo 16, suhe slanina 18—20, masti 18 do 19, šunke 20—22, prekajenega mesa 17—20, prekajenih parkljev 9, prekajene glave 12, jezika 22. — Klobase: 1 kg krakovskih din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 20, posebnih 20, tlačenih 16, polsuhih kranjskih 26, suhih kranjskih 30, braunšviških 10, salami 45 do 50. — Perutnina: piščanec din 18 do 25, kokoš 20—30, raca 18, gos 45, puran 70, domači zajec 5—15.

Ribe: 1 kg krapa din 14, postrv din 50.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka din 1,75 do 2, kisle kmetane 10 do 12, 1 kg surovega masla 24 do 28, čajnega masla 30 do 36, masla 24, bohinskega sira 24 do 28, trapistovskega sira 16 do 28, pol ementalke sira 30, sirčka 6, eno jajce 0,50 do 0,60.

Kruh: 1 kg belega kruha din 4,25, polbelega kruha 3,85, rženega kruha 3,85, črnega kruha 3,60, mala zemlja 0,50, velika 1, bela štruca v teži 47 dkg din 2, v teži 94 dkg din 4; polbela štruca v teži 52 dkg din 2, v teži 104 dkg din 4, ržena štruca v teži 52 dkg din 2, v teži 104 dkg din 4, črna štruca v teži 56 dkg din 2, v teži 112 dkg din 4.

Sadje: 1 kg jabolk din 5 do 8, orehov 10, luščenih orehov 32, suhih češkelj 9 do 12, suhih hrušk 7, ena limona din 1.

Specerjsko blago: 1 kg kave Portoriko din 84, Santos 56, Rio 52, pražene kave 64 do 98, čaja 90 do 130, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 15,50, sladkorja v prahu 16, medu 18 do 20, kavne prinesi 19, riža 5,50 do 12, 1 liter namiznega olja 14, olivnega olja 17 do 31, bučnega olja 13, kisa 3 do 4, petroleja 7, spirita denat. 11, 1 kg soli 2,75, popra 40 do 44, paprike 20, sladke paprike 36, testenin 7 do 10, mila 9 do 12,50, karbida 8,50, sode za pranje 2.

Mleviski izdelki: 1 kg moke št. 0 na debelo din 3,25, na drobno din 3,50, št. 0 na debelo 3,25, na drobno 3,50, št. 2 na debelo 3,10, na drobno 3,30, št. 4 na debelo 3, na drobno 3,20, št. 5 na debelo 2,85, na drobno 3, št. 6 na debelo 2,50, na drobno 2,75, ržene enotne moke na debelo 3, na drobno 3,50, pšeničnega zdroba 4, koruznega zdroba 2,25, pšeničnih otrobov na debelo 1,75, na drobno 2, koruzne moke 2,25, ajdove moke na debelo 5, na drobno 5,50, kaše 4,50, ješprenja na debelo 4, na drobno 4,50, ovsenega riža 7.

Zito: q pšenice din 190, rži 190, ječmena 190, ovsu 190, prosa 255, koruze 135, fižola 250 do 400, graha 900, leče 800 do 1200.

Krma: q sladkega sena din 65 do 70, polsladkega sena 60, kislega sena 55, slame 40, prešana stane 5 din več.

Zelenjava: 1 kg glavate solate din 10, endivije 6, 1 glava endivije 0,50 do 1, 1 krožnik regrata in motovilca 1, 1 kg radiča 12, poznege zelja 3 do 4, kislega zelja 3, ohrovt

ta 3 do 4, karfijska 6, kolerabe 3, 1 krožnik špinade 1, 1 kg špinade 8, čebule 4 do 5, česna 7, krompirja 1,25, repe 0,75, kisle repe 1,50.

Sejmi

12. marca: na Turjaku, v Dolnjem Logatcu, Drnovem, Radovljici, St. Rupertu, Sv. Juriju pri Celju-trg.

13. marca: v Motniku, St. Vid/Bloke, Semiču, Zidanem mostu.

14. marca: v Begunjah pri Logatcu, Kamniku, Ormožu, Mariboru, Muti, Sv. Vidu pri Grobelnem, Dol. Lendavi, Crenšoveh.

15. marca: v Zireh, Ljubljani, Ložu, Lembergu, Vitanju, Celju, Ptuj, Trbovljah, Pleterjih, Prosenjakovcih.

16. marca: v Šmihelu-Stopičah, Dol. Lendavi, Turnišču.

17. marca: v Mengšu, Skofji Loki, Žužemberku, Mariboru, Frankolovem, Podčetrniku, Rečici ob Savinji, Trbovljah.

18. marca: v Krškem, Starem trgu pri Črnomlju, Sv. Vidu na Blokah, Celju, Brežicah, Trbovljah, Strigovi.

Radio Ljubljana

Sobota 11. marca, 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Radijski šramel — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura: Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgersson popotoval z divjimi gosmi. — Povest v nadaljevanjih — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Presoja kandidatov z službe (dr. Vlado Schmidt) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Beseda k prazniku (F. S. Finžgar — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: Vesel živalski krog — Pester večer. Besedilo sestavi Fran Milčinski. Izvajajo člani rad. igr. družine. Sodelujeta Jožek in Ježek — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja dne 12. marca, 8.00: Kmečki trio — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve — 9.45:

Verski govor — 10.00: Tercet Stritar poje narodne ob spremljevanju harmonike (g. A. Stanko) — 11.00: Plošče — 11.30: Koncert opernih dvospevov. Sodelujejo: gđc. Vera Majdičeva, g. Svetozar Banovec in radijski orkester — 13.00: Napovedi, poročila — 13.20: Pevski zbor »Grafika« — 14.00: Plošče — 17.00: Kmet. ura: Vzorni nasadi (Fr. Kafil) — 17.30: Plošče — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Predav. inspekcije drž. obrambe — 19.50: Klavirski koncert lahke glasbe (gđc. Herta Seifert) — 20.15: Radijski orkester in Fantje na vasi — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Originalna švicarska godba (bratje Malenšek).

Ponedeljek dne 13. marca, 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravstvena ura: O spanju (dr. A. Breclj) — 18.20: Orkestralni koncert (plošče) — 18.40: Umetnostni značaj stajerja (dr. Franc Stele) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Ljubljana v luči starih potpiscev (Rudolf Dostal) — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Rezervirano za prenos — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emo-nac«.

Opozarjamo na današnji oglas Prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplo priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

Šivalni stroji
s tovarniško garancijo
Trgovci popust!
SPLOŠNA TRGOVSKA
d. z o. z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta 33

Pred nakupom obutve, oglejte si naše modele, športne in modne ter nedeljsko razstavo.
BRAJKOVIČ ŽIVKO, Igriška ul. 3

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

R. Z. Z. NEOM. Z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, v lastni palači
obrestuje hranilne vloge najugodnejše

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zavr.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi polizredno nizkih cenah: Salda-konte, štruce, journales, Aolske zvezke, mape, odiemalne knji-

žice, risalne bloke itd.

Frančiškanska ulica 3

Pred 300 leti

se je pripisovalo z Rogaske slatino dosežena zdravljenja neki tajinstveni sili.

Danes

je ta zdravilna moč znano-stveno ugotovljena. Je to blagodar narave trpečemu šlovestvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogaska slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja. Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge pijete Rogaske slatino!

Svilene rute

na debelo pri

FRANC DOBOVIČNIK, Celje

Ustanovljeno 1850

Zaloga vseh vrst stekla, porcelana in keramike. Stavbno in umetno steklarstvo. Specialna zaloga in okvirjenje slik

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 4

Telefon 33-80

Manufakturna veletrgovina F. Hrehorič

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 28

Najugodnejši nakup

O vseh vrst VOLNE, za ročna dela in strojno pletenje, BOMBAŽA, SVILE, NOGAVIC, ROKAVIC, PLETENIN, raznega PERILA itd.

Vam nudi v stalno veliki zalogi trvdka

KARL PRELOG, Ljubljana

ENGROS: Gosposka ul. 3

D. PERKON, LJUBLJANA

CELOVŠKA 38

TEL 30-78

PRVO PODJETJE z moderno urejenimi delavnicami za popravila in preizkušnje vseh sistemov (Bosch, Scintilla, Noris, Siemens, Dynastart, Lucas, Delco-Remy itd.)

AVTO-MOTO in AVIJONSKIH ELEKTROSTROJEV in APARATOV.

REZERVNI DELI VEDNO NA ZALOGI!

PROMETNA BANKA D. D.

V LJUBLJANI
STRITARJEVA ULICA 2

Telefon 21-49

Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve

Ugodni trgovski krediti
Eskompt menic — Nakazila
v inozemstvo

Obrestovanje vlog od 4% do 5%